Oguz han kelamy

Category: Goşgular,Kitapcy
написано kitapcy | 21 января, 2025
Oguz han kelamy Oguz han kelamy

Oguz han Şam ýurtlarynda bir ili uruşsyz-gowgasyz özüne birleşdirýär. Uly toý tutulýar, ol il Oguz atamyza kasam edýär. Ol mahal Oguz hanyñ ýaşy ýüze golaýlan eken.
Il bolup Oguz hany ugratjak bolanlarynda iki agtygy baryp, garry atasyny atyna mündürýär. Ony synlap duran içi kitüwli bir kişi: »Oguz han diýilse, adyndan gorkup ýörüpdiris. Asyl ony atyna mündürmek üçinem iki adam gerek eken-ä, haýp» diýip ahmyr çekipdir. Oguz han onuñ ýaramaz sözüni eşidipdir. Oguz han ol kişä bakyp şeýle diýipdir.

Atyma atarsa iki agtygym,
Agdarmaga lek-lek ýygyn gerekdir.
Lek-lek leşger,
lek-lek çerik gerekdir.
Ýagty jahan Ýaradanyñ saçagy,
Bir saçak başyna sygan gerekdir,
Oguz hana dost-ýar, dogan gerekdir.
Hakyñ sözün ýaýyp çykdym jahana,
Bir Tañryñ sözüne uýan gerekdir,
Ýaýyp çykdym saçagym hem töwellam.
Maña tawuşymy Tañrym beripdir,
Oguz han
permany Allatagalañ.
Alnymda gurdum bar,
gutdur 1 gözlegi,
Arkamda halkym bar,
Asmanda Tañrym.
Gije-gündiz tagzym kyldym asmana,
Jahan halky kylýar Oguza tagzym!

Oguz han hindi ýurtlaryna aralaşyp, bir uly galanyñ ýanynda

düşleýär. Oguz hanyň ilçileri Oguz hanyň namasyny alyp gala gidýär. Ertesi söweşden boýun gaçyran patyşa birnäçe wezir-wekili bilen il bolmaga gelýär. Oguz han olara ýeke-täk Taňry barada köp-köp gürrüň beripdir, söwüş edipdir. Gitjek mahaly ol patyşa:
— Oguz han, seň güýjüň zor, men seniň bilen il bolýan. Ýöne men ol uç-gyraksyz asmandaky görünmeýän Taňryňa weli iman getirip biljek däl — diýip, atyna münýär, nämedir bir zatdan tebil tapan aty patyşany bijaý ýykypdyr. Patyşa küpür geplänini bilipdir. Oguz han şonda şeýle wesýet edipdir:

Ümürsin baglara seýrana çykyň,
Dumanly daglara seýrana çykyň,
Gül-gülzar düzlere çykyň seýrana.
Taňry göwnüňizi hoş etjek bolup,
Rehmet nurun ýazandyr ol meýdana.
Derýalarda,
çasly çeşme-çaýlarda
Asmandaky Taňryň didary bardyr.
Taňryny ýat bilseň,
Taňry-da ýatdyr,
Taňryny ýar bilseň,
Taňry-da ýardyr,
Taňryny daş bilseň, daşdadyr Taňry,
Ýakyn bilseň
mydam ýanyňdadyr ol!
Kalpdadyr, döwletment başdadyr Taňry,
Gaşyňda,
huşuňda
ýadyňdadyr oç!

Uruş bolsa,
döwüş bolsa,
ýow bolsa,
Hudaýym terk eýlär beýle ülkäni.
Hudaýyň gargyşy — uruş, açlykdyr,
Ýagşylykdyr,

Ýagşy işdir ýalkany!

Ynha, Ýaradanyñ jümle-jahany,
Rysgally güýz, tomsy, gülgün bahary.
Malyñy bak,
ekiniñ ek,
ýeriñ dep,
Yhlas bilen gulluk kyl-da ýeriñe,
Rysgal-döwlet berýän haýyr işi et.
Ýagşy päl, ýagşy işe goýsañ sen gadyr,
Sen Tañrynyñ ýanyndasyñ,
Tañry seniñ ýanyñdadyr!

Saparmyrat TÜRKMENBAŞY Goşgular